

YTTRANDE

2017-01-30

Dnr 102-2016/4979

Regeringskansliet
Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

Remissvar

Entreprenörskap i det tjugoförsta århundradet, SOU 2016:72

Regeringskansliets dnr N2016/06470/FF

Lantmäteriet tillstyrker de i betänkandet framställda förslagen.

Härutöver vill vi ge följande kompletterande kommentarer till vissa avsnitt i betänkandet.

Del 1

4 Samhällsutmaningar måste mötas med entreprenörskap och innovation

Lantmäteriet delar i allt väsentligt utredningens förslag i kapitel 4, men finner att beskrivningen brister i några avseenden. Lantmäteriet saknar ett närmare resonemang om hur nya finansiella instrument – t ex gröna obligationer - som stödjer investeringar i cirkulär ekonomi och/eller cirkulär produktion kan utvecklas och skalas upp. Även klimatsmarta placeringar och kapitalförvaltning överhuvudtaget med inriktning mot cirkulär ekonomi bör bli föremål för fortsatt beredning. Lantmäteriet efterlyser också att konsekvensbeskrivningen tydligare visar förslagets effekter för olika sektorer i samhället och på olika nivåer (nationellt, regionalt och lokalt).

5 Kunskapsuppbyggnad, entreprenörskap och innovation

5.6.3 Konsolidera forskningsfinansieringen

Utredningen föreslår att en konsolidering av antalet forskningsfinansiärer ska övervägas och att införa färre, men större, forskningsprogram som möjliggör mer omfattande finansiering till prioriterade projekt. Detta kan enligt Lantmäteriets uppfattning försvåra utveckling och kompetensförsörjning inom små forskningsområden.

Inom lantmäteriområdet råder t.ex. en mycket låg forskningsaktivitet och svårigheter med att få finansiering. Området är litet och begränsat av nationell lagstiftning. Ett skäl till den bristande finansieringen kan vara att myndigheter har behov av forskning som är svår att kommersialisera och som näringslivet därför inte satsar på. Brist på forskning inom området får ytterst konsekvenser för effektiviteten i samhällsbyggandet, vilket är särskilt besvärande i en situation där byggandet fortsatt behöver öka. Med större forskningsprogram så som skissas i förslaget finns en fortsatt risk för bristande finansiering av forskning inom små områden.

6 Hur främja den entreprenöriella dynamiken?

6.6.2 Målen försvårar styrningen

Utredningen instämmer med Tillväxtanalys om att återrapportering ska förtydligas i regleringsbrev.

Lantmäteriet vill påpeka att regeringen har bl.a. i budgetpropositionen för 2016 (prop. 2015/16:1, s. 485) uttryckt att den statliga styrningen ska utvecklas i en riktning, som innebär att detaljstyrningen ska minska till förmån för en mer strategisk styrning. Styrningen ska kännetecknas av tillit och förtroende för professionerna. Med hänsyn till detta menar Lantmäteriet att utredningens ställningstagande i kap 6.6.2 om kravet på förtydligande rimligen bör nyanseras med hänsyn till regeringens uttalade strävan.

6.8.4 Öka användningen av offentlig upphandling för att lösa samhällsutmaningar och stimulera innovation

Lantmäteriet tillstyrker förslaget att "Öka andelen av reguljär upphandling inom stat, kommuner och landsting som beskrivs i funktionstermer" och att Upphandlingsmyndigheten ges i uppdrag att "undersöka hur upphandling

kan ske via en internetbaserad portal för att förenkla och underlätta för mindre och medelstora företag att delta i offentlig upphandling.”

Lantmäteriet bedömer att offentlig upphandling kan bli ett verkningsfullt verktyg för att skapa en framtida innovationskraft på leverantörsmarknaden. Detta förutsätter dock att ramverket (LOU) förenklas och mycket av det formalia och administration som tynger både upphandlande myndighet och leverantörsmarknaden minimeras. Lantmäteriet menar att ramverket bör kunna ge rimliga förutsättningar för att initiera och upprätthålla även mera långsiktiga partnerskapsförhållanden, för att på det sättet skapa bättre kontinuitet mot förbättrad entreprenörskapsmiljö. Vi ser Upphandlingsmyndigheten som den naturliga uppdragstagaren att skapa verktyg som förenklar för företag att delta i offentlig upphandling samt att stödja myndigheter och kommuner i utvecklingen mot ett större fokus på funktions/innovationsinriktade upphandlingar.

Introducera ett efterfrågedrivet upphandlingsprogram som bidrar till kommersialisering av ny kunskap

Lantmäteriet tillstyrker förslaget att ”introducera ett program för ökad kommersialisering av forskning och utveckling av högteknologiska företag med utgångspunkt i myndigheters behov för sin ordinarie verksamhet, av liknande karaktär som det holländska SBIR och det brittiska SBRI. För att underlätta detta kan metoden för förkommersiell upphandling tillämpas bredare.”

Lantmäteriet delar uppfattningen att projekt som är behovsstyrda har större potential att nå marknaden. Programmet borde också kunna ge förutsättningar att stärka SME-företagens ställning på leverantörsmarknaden

Låt Upphandlingsmyndigheten ha en stödfunktion gentemot andra myndigheter oh upphandlare

Lantmäteriet tillstyrker förslaget att ”Ge Upphandlingsmyndigheten ett uppdrag att se över mindre myndigheters och kommuners behov av operativt stöd och riskdelning i samband med innovationsinriktade upphandlingar. Ge fler myndigheter ett uttalat uppdrag avseende innovationsdrivande upphandling via regeringsbrev.”

Lantmäteriet anser att utveckling av samverkan mellan myndigheter/kommuner där myndigheter/kommuner med större resurser och kompetenser får en stödjande roll kan bli en framgångsfaktor, detta tillsammans med en tydlighet i regleringsbrev om ägarens förväntningar på myndigheterna avseende innovationsdrivande upphandlingar.

Del 2

Lantmäteriet anser att det bör övervägas att införa regler om att en anteckning om företagsrekonstruktion bör göras i fastighetsregistrets inskrivningsdel samt om betydelsen av en sådan anteckning.

I utredningen finns bland annat förslag till ändring i lagen (1996:764) om företagsrekonstruktion, förmånsrättslagen (1970:979), konkurslagen (1987:667), lagen (2016:676) om skuldsanering för företagare och förordningen (1996:783) om företagsrekonstruktion. Lantmäteriet bedömer att inget av dessa ändringsförslag har inverkan på handläggning av ärenden enligt fastighetsbildningslagen. Däremot kommer ett av förslagen att påverka ärenden enligt jordabalken.

Förslaget om ändring i lagen om företagsrekonstruktion innebär bland annat att 2 kap. 15 § ändras så att en rättshandling blir ogiltig om det har gjorts utan samtycke av rekonstruktören. Detta gäller inte om förvärvaren är i god tro. Förslaget innebär därför att förvärv av fastigheter eller tomträtter kan bli ogiltiga i vissa fall om överlåtaren är under rekonstruktion och överlåter utan rekonstruktörens samtycke (se SOU 2016:72, del 2, s. 175). Idag gäller tvärtom enligt 2 kap. 15 § lagen om företagsrekonstruktion att en rättshandling är giltig även om en rekonstruktör inte har samtyckt till rättshandlingen. Ett förvärv av en fastighet eller tomträtt kan därför inte bli ogiltigt idag även om det saknas ett samtycke från en rekonstruktör (a.a. s. 177).

Förslaget innebär att ett förvärv av fastigheter eller tomträtt kan bli ogiltigt om överlåtaren befinner sig under företagsrekonstruktion. Frågan är då hur detta kan påverka Lantmäteriet. Det föreslås inte av utredningen att underrättelse ska ske för anteckning i fastighetsregistret motsvarande 12 § konkursförordningen (1987:916). Det gör det svårt för Lantmäteriet att få kunskap om att företagsrekonstruktion pågår (a.a. s. 179 och 180). Det bör innebära att vid ett lagfartsärende ett sådant förvärv kommer att beviljas. Men enligt 19 kap. 40 § jordabalken hindrar inte en beviljad lagfart en prövning av förvärvets giltighet. Det kommer också i den föreslagna 2 kap. 15 § tredje stycket lagen om företagsrekonstruktion att finnas en regel som innebär att om förvärvet är giltigt ska den gå åter om rekonstruktören utan oskäligt uppehåll yrkar det och gäldenären ersätter förvärvaren (a.a. s. 181).

För att undvika att lagfart beviljas för förvärv som senare förklaras ogiltiga till följd av att rekonstruktören inte samtyckt till överlåtelsen, bör det dock övervägas om en anteckning bör ske i fastighetsregistrets inskrivningsdel för företagsrekonstruktion, likt vad som idag sker för konkurs enligt 14 § konkursförordningen. I sådant fall bör det även införas bestämmelser i jordabalken som tydligt anger konsekvensen av en sådan anteckning vid en

ansökan om lagfart, inskrivning av förvärv av tomträtt och inteckning, jmf 19 kap. 29 § 10 p., 22 kap. 3 § 5 p., 20 kap. 6 § 5 p. JB samt 12 § 1 st. 8 konkursförordningen.

Lantmäteriets beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Bengt Kjellson. I den slutliga handläggningen av ärendet har även deltagit verksamhetsutvecklaren Asko Annala (föredragande).

Bengt Kjellson

Asko Annala,
föredragande